

Kunnat luontotyön tekijöinä

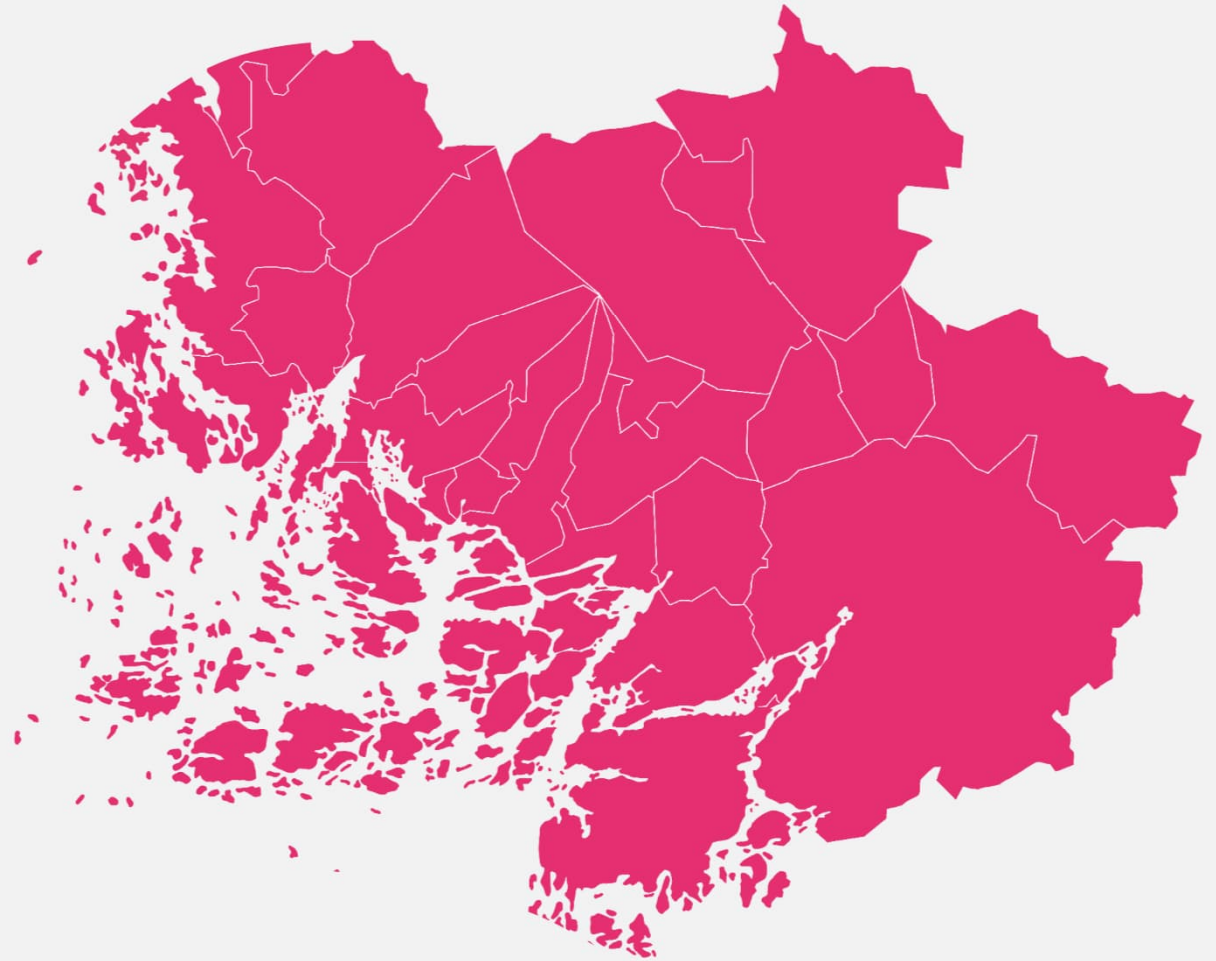
Näkökulma Varsinais-Suomesta

Riikka Leskinen, Valonia

Kunnat ja luontotyö Varsinais-Suomessa

- 27 kuntaa, lähes kaikilla valtuuston hyväksymä ilmasto-ohjelma
 - Luontotoimia kaikissa uudemmissa/päivitetyissä ohjelmissa.
 - Turun tavoitteena olla 2030-luvulla yksi maailman johtavista ilmasto- ja luontokaupungeista
- Maakunnallinen lumo-ohjelma valmisteilla (Priodiversity-LIFE)
- Yhä useammissa metsäsuunnitelmissa monitavoitteisuus nostanut päätään
- Saaristomeren tila konkreettinen motivaatiotekijä
- Jatkuvuudessa ja johdonmukaisuudessa haasteita

Kunta- ja JärjestöHelmi 2020-2025

- Varsinais-Suomessa toteutettu 24 hanketta vuosina 2020-25, yhteisbudjetti noin 1,6 Me
- Hankkeissa ollut mukana 12 kuntaa, Valonia, Turun AMK, Aurajokisäätiö ja useita yhdistyksiä
- Luonnonhoitotoimia tehty kaikissa Helmi-elinympäristöissä:
 - lintuvedet ja kosteikot, suot, perinnebiotoopit, metsäiset elinympäristöt sekä pienvedet ja rantaluonto

Varsinais-Suomen Helmikunnat yhteishankkeet 2021-25

- Kolme hanketta ja 11 kuntaa + Valonia.
- Kuntien mailla yhteensä reilu 60 luonnonhoitokohdetta
- Laadittu noin 40 luontoselvitystä ja/tai hoitosuunnitelmaa
- Tehty pienvesien ja kosteikkojen kartoituksia, kunnostustarvearviointia ja suojelutarpeen arviointia tehtiin noin 40 kohteella

39 perinnebiotooppia

Turku, Raisio, Salo, Naantali, Lieto, Uusikaupunki, Paimio, Laitila

3 lintuvesikosteikkoa

Raisio, Kaarina

6 puroa ja niiden rantavyöhykettä

Paimio, Kaarina, Salo

16 metsäistä elinympäristöä

Turku, Raisio, Uusikaupunki, Paimio

2 suota

Salo

Esimerkki: Laitilan ketojen luonnonhoito 2024-25

- Aloite hoitokohteista => Laitilan seudun ympäristöyhdistys
- Yhteistyö: Laitilan seudun ympäristöyhdistys, Laitilan kaupunki ja Valonia
- Kolme ketoa Laitilan keskustan tuntumassa: Rujoushuoneenmäki, Pappilanmäki ja Kappelinmäki (uuselinympäristö)
- Perusraivaus ja niitto elokuussa 2024
- Täydennysraivaus ja niitto heinäkuussa 2025
- Hoitokohteiden kasvillisuuskarttoitus ja hoitosuosituksset 2025, maastotyöt kesä-heinäkuussa ennen hoitotoimia

Esimerkki: Linnamäen puro, Salo

- Yhteistyö Salon kaupunki ja Valonia
- Yksityismaalla oleva sijaitseva savimaan latvapuro
- Puron kunnostussuunnitelma 2025, Sweco
- Puron ylittävän maapengersillan ja tierummun poisto => tilalle pieni luonnonkivikoski
- Osittaisen nousuesteen poisto => tierumman alapuolisen suvannon kynnystäminen
- Puusuistekunnostukset alavalla luonnontilaisen kaltaisella puro-osuudella

Ohjelmatyö

- Lumo-ohjelma parhaimmillaan nivoutuu muiden ohjelmien, strategioiden ja tavoitteiden rinnalle
- Metsänhoitosuunnitelmat keskeinen työkalu
 - Tarvetta purkaa vastakkainasettelua
 - Ymmärryksen lisääminen rooleista ja vastuista
- Osallisuus tärkeää – asukkailta tulee myös yhä selkeämmin painetta lähiympäristöön liittyen
- Karttatyökaluilla mahdollisuus tuoda konkretiaa ja lähestyttävyyttä
- Kuntien yhteisten linjausten löytäminen ylätasolla helppoa – käytännössä vaikeaa

Uudenlaiset kumppanuudet

- Yrityksissä on kasvavaa kiinnostusta aktiiviseen luontotyöhön, mutta osallistumiselle ei ole ollut vakiintuneita tapoja.
- Samaan aikaan esimerkiksi luontotyötä tekevillä yhdistyksillä on pulaa yhteistyökumppaneista.
- Rahoitushaasteet pakottaa uusiin toimintamalleihin.

Sisällys

Talkoot

Suojelualueen osto

Kummikohde

Hankkeet

Monimuotoisuuden
lisääminen omalla tontilla

Kunnostustoimien
kustantaminen
paikallistoimijalle

Yrityksen osaamisen,
resurssien tai kanavien
tarjoaminen luontotyöhön

Kannatusjäsenyys tai
kuukausilahjoitus

Selitteet

Kustannukset

Kustannusten suuruusluokka

Tarvittavat resurssit

Tarvitaanko toteutukseen rahaa ja/vai henkilöresursseja?

Sitoutuminen

Onko kyseessä kertaluontoinen vai toistuvia tapahtumia sisältävä toteutus?

Kesto

Onko kyseessä kertaluontoinen toiminta vai jatkuva yhteistyö?

Työmäärä

Kuinka helppo tai työläs projekti on yrityksen kannalta?

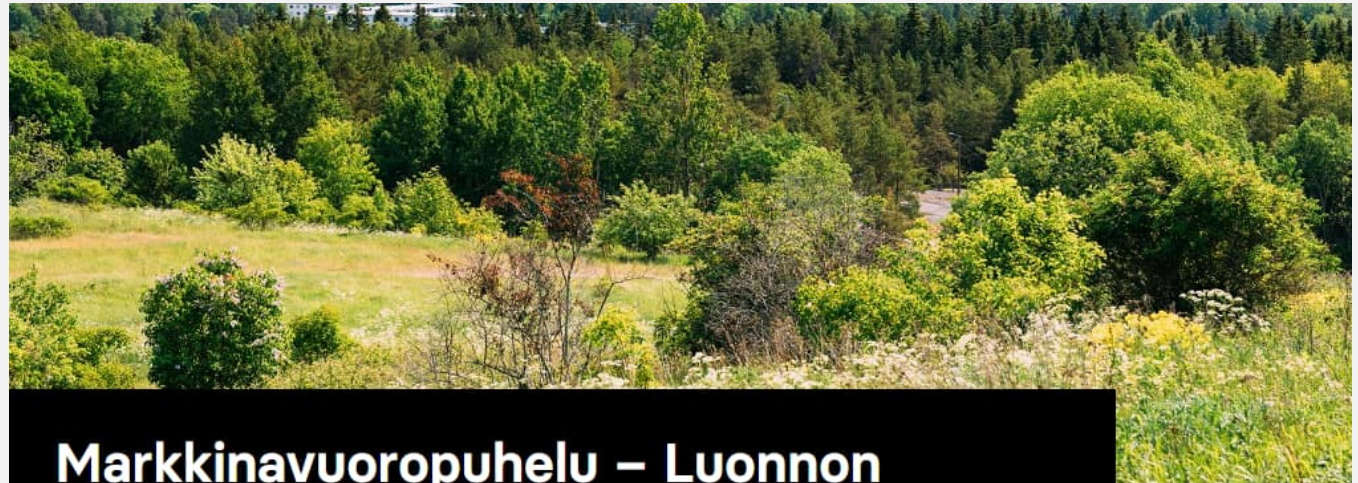
Vaikuttavuus

Onko toiminta mittakaavaltaan yrityksen omaan tonttiin linkittyvää, paikallista vai valtakunnallista?

Hankinnat

- Rakentamisen ja infran hankinnat merkittävässä roolissa
- Työ vasta alussa, kehittämistä tarvitaan

Markkinavuoropuhelu – Luonnon monimuotoisuus kaupunkien infrahankinnoissa

7.10.2025 klo 13.30–16.00

Kampanjat ja viestintä, case Villin pihan lumoa

MYNÄMÄKI

PARGAS

PARAINEN

Näkymiä jatsoon

- Luontotoimet voivat vahvistaa kunnan ”pitovoimaa”
- Kunnan rooli on moninainen, johdonmukaisuudessa on paljon tehtävää
 - Tarvitaan ymmärrystä luontotyön käytännöistä ja jatkuvuuden merkityksestä
 - Aukkaiden ja maanomistajien tiedon lisääminen ja osallisuus
- Verkostot, tiedonvaihto, pilotit ja kokoavat raamit tärkeitä (Luontokunnat tärkeä kokoaja)
 - Huomioitava kuitenkin, että erilaisissa kunnissa toimivat erilaiset käytännöt ja rakenteet
- Rahoituskenttä muutoksess
 - Kunta- ja JärjestöHelmille jatkoa ja jatkuvuutta
 - Yksityisen rahoituksen roolia välttämätöntä vahvistaa
- Suunnitelmissa luonnonarvokaupan pilotointi alueellisesti

Kiitos!

Riikka Leskinen

p. 044 907 5995

riikka.leskinen@valonia.fi

Tilaa uutiskirjeemme!

valonia.fi/uutiskirje

